

PROVTAGNINGS- OCH PROVHANTERINGSINSTRUKTION

Respirabelt damm i luft

Princip

Respirabelt damm provtas på membranfilter 37 eller 25 mm filterdiameter. Filtren konditioneras och vägs i klimatkammare på mikrovåg.

Provtagningsutrustning

Filtret är monterat i en provtagningskassett (lock, mellanring, botten, proppar) på en stödplatta. Kassetten utan lock vrids fast på föravskiljaren (cyklon SKC) och monteras i en hållare, se figur 1 och 2. För personburen provtagning monteras filterhållaren med hjälp av clipset på arbetstagarens ena axel. Luft sugas med högflödespump genom filtret med ett flöde av $2,5 \pm 0,1$ l/min.

Provtagningsinstruktion

Provtagningsflödet på 2,5 l/min bör ha ställts in i ren miljö innan provtagningen. Föravskiljaren ansluts med slang till pumpen. Efter ca 15 min provtagning kontrolleras flödet genom filtret med hjälp av flödesmätare och justeras till $2,5 \pm 0,1$ l/min genom att en adapter för flödeskontroll trycks på föravskiljaren över luftinsugningsspalten. Flödet kontrolleras vid avbrott för raster och då provtagningen avslutas. Efter provtagning monteras filterkassetten varsamt bort och förses med lock och proppar.

OBS! Föravskiljaren får inte vändas upp och ner så länge den är monterad på provtagningskassetten, eftersom stora partiklar då kan falla ner på filtret!

Glöm inte att anteckna provtagningsuppgifterna på blanketten ”Beställning av dammanalys”!

Hållare för föravskiljare

Filterkassett monterad
på föravskiljare

Bottendel

Filter

Mellanring

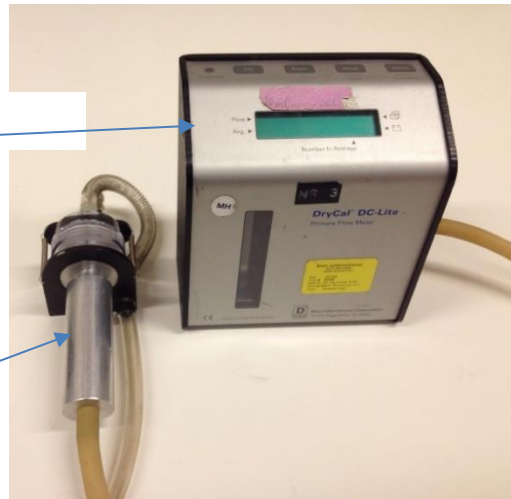
Luft in

Behållare partiklar $> 4,5 \mu\text{m}$

Flödeskalibrering

Flödesmätare

Flödesadapter

Pump ansluten till föravskiljare

Gränsvärden

För gränsvärden som avser respirabelt damm, se Arbetsmiljöverkets föreskrift om hygieniska gränsvärden

Blankprov

Tre filter används som fält/transportblank. På provtagningsplatsen avlägsnas locken på filterkassetterna men sätts genast på igen.

Lagring och transport

Proven kan förvaras i rumstemperatur och återsändas i vadderat kuvert eller som paket.

Mätområde och mätosäkerhet

Minsta vägbara mängd på filtret är 0,05 mg. Rekommenderad provtagningsvolym 500 - 1000 l.

Anmärkning

Begränsad användbarhet: vägda filter 2 månader.

Referenser

1. Arbetarskyddsstyrelsens metodserie för totaldamm och respirabelt damm nr 1010, 1979.
2. SS-EN 481 1993
3. Hygieniska gränsvärden AFS 2018:1
4. Arbete & Hälsa 2000:23 Principer och metoder för provtagning och analys av ämnen på listan över hygieniska gränsvärden.